

Besluit

Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de pedagogie van het jonge kind (professioneel gerichte bachelor) van de Arteveldehogeschool

datum	Samenvattende bevindingen en overwegingen
4 mei 2016	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
onderwerp	visitatierapport.
Accreditatiebesluit	
(004511)	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
bijlagen	De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als voldoende voor
4	het basistrace en het traject voor werkstudenten.

De opleiding is een nieuwe opleiding die in 2011 is ontstaan, voornamelijk op vraag van Kind & Gezin, en vanuit een nood aan professionalisering in de sector van kinderopvang. Het beroepsprofiel en het competentieprofiel dat toen vorm kreeg, richtte zich vooral naar de kinderopvang. Toen de opleiding van start ging, ontstond er een zekere budgettaire onzekerheid met betrekking tot de tewerkstelling van alle afgestudeerden in de sector van de kinderopvang. De opleiding breidde mede daarom haar terrein uit van louter kinderopvang naar gezinsondersteuning en de vrijetijdscontext van kinderen van 0 tot 12 jaar. Het competentieprofiel van de opleiding kreeg toen een bredere invulling; de competenties bleven dezelfde maar de setting waarin ze toegepast worden is verbreed.

De opleiding heeft een variant, met name het traject voor werkstudenten, ook het switch-traject genoemd, dat vooral gericht is op studenten die in de sector van kinderopvang of gezinsondersteuning werkzaam zijn en een diploma hoger onderwijs willen behalen. Ook studenten met reeds een bachelor- of masteropleiding in de studiegebieden onderwijs, sociaal-agogisch werk of gezondheidszorg kunnen instromen. De kwaliteit van de variant is evenwaardig met het basistrace.

De opleiding werkt met tien opleidingsspecifieke leerresultaten die gebaseerd zijn op de vier verantwoordelijkheden of rollen van een pedagogisch coach waartoe de opleiding opleidt, met name de verantwoordelijkheid t.a.v. kinderen, gezinnen, professionals en externe partners in de samenleving. Onder elke verantwoordelijkheid zitten twee leerresultaten, waarvan er twee (reflecteren-innoveren en omgaan met diversiteit) 'dragend' zijn en dus ter ondersteuning van elke verantwoordelijkheid. Per opleidingsonderdeel heeft de opleiding de leerresultaten opgedeeld in deelleerresultaten of bouwstenen. De commissie waardeert deze werkwijze en de inspanningen die zijn geleverd om deze matrix op te stellen. (Nieuwe) docenten weten hierdoor goed waar hun opleidingsonderdeel zich situeert in het geheel van de opleiding.

Pagina 2 van 9 Bij het opstellen van het leerresultatenkader vergeleek de opleiding haar doelstellingen met die van een aantal opleidingen uit het buitenland, namelijk die van de opleidingen Educateur de Jeunes Enfants (ESSSE Frankrijk) en Preschool teacher training (UiS Noorwegen). De opleiding investeert sinds december 2014 verder in een ruimere samenwerking met opleidingen in Finland en in Nederland. De benchmarkprocessen die daaruit voortvloeien vindt de commissie behoorlijk, zeker voor een jonge opleiding als Pedagogie van het jonge kind.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als goed voor het basistraject en het traject voor werkstudenten.

De commissie kan zich vinden in de weloverwogen keuze van de opleiding voor een modulair programma. Elke verantwoordelijkheid is uitgewerkt in een programmalijn. De twee dragende leerresultaten hebben ook een eigen programmalijn 'Professionaliseren'. Hierin zijn opleidingsonderdelen als 'Stage', 'Onderzoeken & innoveren' en 'Bachelorproef' ondergebracht. De structuur van het programma is duidelijk en ondersteunt het leerproces van de student. Wel dient de opleiding de verdeling van de studiepunten over de programmalijnen en de vrij hoge studielast in het algemeen in de gaten te houden.

In de derde schijf (leerjaar) hebben studenten keuze uit drie profileringstrajecten waaruit ze er één opnemen: profilering als ondernemer, als gezinsondersteuner of als leidinggevende. Onderwijs op maat is ook mogelijk door middel van keuze in de stage-opdrachten en in de bachelorproef.

Kernbegrippen in het onderwijsconcept van de opleiding zijn samenwerkend, praktijkgeoriënteerd en reflectief leren, een persoonsgerichte aanpak, internationalisering en een geleidelijke opbouw naar de leerresultaten. Dit ziet de commissie in het programma terug. De commissie trof een voldoende grote waaier aan onderwijs- en leervormen aan. Van enkele werkvormen moet de opleiding verduidelijken welke lading deze dekken. De cursusmaterialen zijn over het algemeen in orde.

De opbouw van de blokstage is volgens de commissie logisch, en dit zowel in de (toenemende) tijd per stageperiode als in de verschillende settings waarin studenten stage kunnen lopen. De verwachtingen van de lintstagedagen (een dag per week) moeten nog verduidelijkt worden. De begeleiding op stage (door de mentor op de stageplaats en d.m.v. stagebezoeken en feedbackgesprekken door de stagebegeleiders van de hogeschool) verloopt vrij vlot. Hierbij zijn de tweemaal per jaar georganiseerde mentorendagen een meerwaarde. De opleiding dient erover te waken dat ook de mentoren die niet op de mentorendagen aanwezig kunnen zijn, duidelijk op de hoogte zijn van de verwachtingen t.a.v. de studenten op stage én t.a.v. zichzelf als mentor bij dit proces.

Reflectievaardigheid is volgens de studenten een sterk punt van de opleiding en wordt opgebouwd via reflecties in een ontwikkelingsportfolio. Daarnaast vindt de commissie het go-cartproject in de tweede schijf en het go-cart+-project in de derde schijf erg belangrijk en een good practice. Deze projecten brengen studenten onderzoeksvaardigheden bij om in te zetten bij het uitwerken van hun bachelorproef. De beeldspraak van een go-cart staat voor het samen trappen van de student en de stageplek naar een zelfde doel met inbegrip van halthouden nu en dan (reflectiemomenten). De student zit aan het stuur maar dient alle betrokkenen aan boord te krijgen en te houden.

Pagina 3 van 9 De bachelorproef wordt in de afstudeerstage uitgewerkt en resulteert in concrete werkstukken (procesmap, zakelijke beleidsondersteunende tekst, illustrerende poster, ...) dewelke de student mondeling voorstelt. De commissie vindt het een meerwaarde dat de bachelorproef en de stage onderwijskundig dan wel van elkaar gescheiden mogen zijn (door te focussen op verschillende leerresultaten) maar dat het onderzoeksproject toch meteen in de praktijk kan worden ontworpen, uitgevoerd en geëvalueerd. Er is voorzien in begeleiding en feedback, en dit zowel individueel als in kleine groepen. Dit laatste bevordert volgens de commissie het samenwerkend leren.

De opleiding staat volgens de commissie reeds ver in internationalisering. In het programma zijn er verschillende mogelijkheden tot internationalisering en internationalisation@home zoals internationale voorbeelden in lessen, gastdocenten, internationale literatuur, (buitenlandse) studiebezoeken, deelname aan een opleidingsonderdeel in het Engels samen met inkomende studenten, een internationale week, ... Daarnaast zijn er zowel voor studenten als docenten mogelijkheden tot internationale mobiliteit.

De lokalen van de campus zijn enigszins verouderd maar toch toereikend voor het onderwijs. Een geplande verbouwing van de campus vanaf het jaar 2017 zal soelaas brengen. De commissie waardeert de faciliteiten in de mediatheek waar studenten het nodige ter beschikking hebben om individueel en in groep te kunnen werken en bronnen op te zoeken.

In deze opleiding zijn studenten-, studie- en trajectbegeleiding degelijk uitgewerkt. De docenten zijn gemakkelijk bereikbaar en aanspreekbaar en studenten ervaren een laagdrempelig contact met hen. De functie van trajectcoach, die studenten gedurende een volledig academiejaar begeleidt en voor hen een aanspreekpunt is, is een meerwaarde. De commissie waardeert het taalbeleid en het daarvoor opgestelde taalcharter van de opleiding.

Het personeel is volgens de commissie enthousiast en heeft veel ruimte voor professionalisering. Het kwaliteitszorgsysteem van de opleiding is degelijk uitgewerkt en betreft de stakeholders systematisch.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als goed voor het basistraject en het traject voor werkstudenten.

De opleiding streeft in haar toetsbeleid naar beoordelen in partnerschap, groeiende zelfsturing van de student, haalbaarheid, professionele gerichtheid en naar integratie. De gekozen toetsvormen zijn afgeleid van de leerresultaten en bestaan uit vijf categorieën, namelijk schriftelijk examen, mondeling examen, rapport (geschreven teksten), werkstuk en observatie. Het is volgens de commissie een meerwaarde dat peer evaluatie en een zelfevaluatie door studenten deel uitmaakt van het toetsplan van de opleiding. Er is ook voorzien in feedback.

De studenten zijn op de hoogte van de evaluatiecriteria door informatie op de elektronische leeromgeving, de ECTS-fiches en de examen- en opdrachtenplanning. De studenten vinden de toetsing transparant. De commissie vindt het verder positief dat toetsen, net als de opleidingsonderdelen, niet individueel gekozen worden maar dat het hele team er zich over buigt, rekening houdende met de vooropgestelde leerdoelen van de opleidingsonderdelen.

Pagina 4 van 9 Volgens de commissie is de beoordeling van de blokstage in orde. De mentor heeft er een aandeel in, maar de eindverantwoordelijkheid ligt bij de opleiding. De uiteindelijke score wordt door alle stagebegeleiders/ docenten bepaald in een collegiaal consult. Dit verhoogt de objectiviteit van de beoordeling.

Ook de beoordeling van de bachelorproef houdt rekening met meerdere beoordelingen vanuit verschillende invalshoeken.

De afgestudeerden vormen als pedagogisch coach een brugfunctie en die meerwaarde werd door het werkveld meermaals benadrukt. Van de afgestudeerden die werken is de overgrote meerderheid aan het werk in de sector waartoe ze opgeleid zijn en meestal ook op het juiste niveau (als verantwoordelijke, als pedagogisch coach). Sommige zijn aan het werk als kindbegeleider. Er zijn nog kansen tot uitbreiding voor de opleiding wat de tewerkstelling betreft. De commissie benadrukt het belang van blijvend de opleiding in de kijker te zetten en het potentiële werkveld en de overheid te overtuigen van de waarde van deze afgestudeerden op de arbeidsmarkt, gezien de nieuwigheid die de opleiding is.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in de pedagogie van het jonge kind (professioneel gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de pedagogie van het jonge kind
(professioneel gerichte bachelor) van de Arteveldehogeschool.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149,
besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor in de pedagogie van het
jonge kind (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door de Arteveldehogeschool.
De opleiding wordt aangeboden te Gent zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de
opleiding is goed.

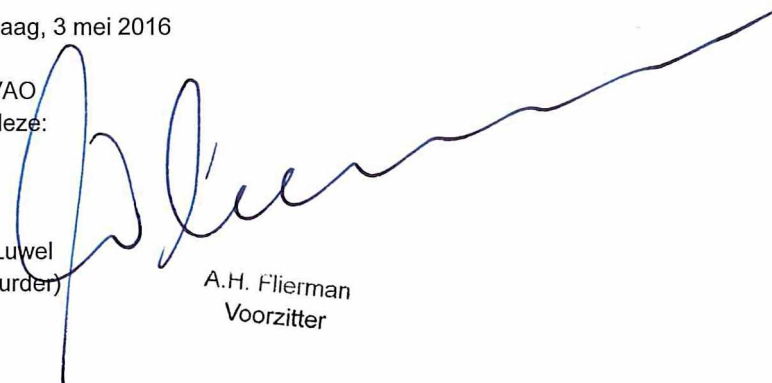
De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2016 tot en met 30 september 2024.

Den Haag, 3 mei 2016

De NVAO
Voor deze:

Marc Luwel
(bestuurder)

A.H. Flierman
Voorzitter

¹ Het ontwerp van accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Van deze gelegenheid heeft de instelling geen gebruik gemaakt.

Pagina 6 van 9 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel basistraject	Oordeel traject voor werkstudenten / verkort traject
1. Beoogd eindniveau	V	V
2. Onderwijsproces	G	G
3. Gerealiseerd eindniveau	G	G
Eindoordeel opleiding	Goed	

Naam instelling	Arteveldehogeschool
Adres instelling	Hoogpoort 15 9000 Gent
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie Universiteit Gent
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in de pedagogie van het jonge kind
Niveau en oriëntatie	Professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	geen
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– Studietraject voor werkstudenten
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Gent
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2016
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	2015-2016
(Delen van) studiegebied(en)	Onderwijs Gezondheidszorg Sociaal-agogisch werk
ISCED benaming van het studiegebied	Education Social sciences, Business and Law Health and welfare

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

Verantwoordelijkheid t.a.v. de kinderen in de voorziening

1. De bachelor creëert een positief, veilig, gezond, hygiënisch en gestructureerd leefklimaat met zorg voor elke baby en elk kind in de groep. Tevens creëert hij bij elk kind basisvertrouwen door vanuit een sensitieve houding gericht te zijn op het vervullen van basisbehoeften.
2. De bachelor ondersteunt de totale persoonlijkheidsontwikkeling van elke baby en elk kind door middel van een stimulerende interactie in een rijke omgeving en het begeleiden van een aanbod op basis van observatie van hun leefwereld en ontwikkelingsbehoeften.

Verantwoordelijkheid t.a.v. de gezinnen

3. De bachelor waarborgt voor kinderen de continuïteit tussen thuis- en opvangmilieu maximaal door vanuit visie en met het team de kinderopvang zo vorm te geven dat ouders er zich in herkennen.
4. De bachelor bouwt in het belang van het kind een vertrouwensrelatie op met de ouder en verbindt zijn eigen professionele deskundigheid met de ervaringsdeskundigheid van de ouder.

Verantwoordelijkheid t.a.v. het eigen team en de opvangvoorziening

5. De bachelor stimuleert en motiveert divers geschoolde medewerkers tot professionele ontwikkeling op vlak van 'opvoeden van kinderen', 'ontwikkeling van kinderen ondersteunen' en 'partner zijn van de gezinnen van de kinderen', door het zelf vervullen van een modelfunctie, door het geven en ontvangen van feedback in een open verstandhouding en door het creëren van een gunstige professionaliseringscontext voor de medewerkers.
6. De bachelor draagt samen met een team van divers geschoolde collega's verantwoordelijkheid voor het gemeenschappelijk sociaal-pedagogisch project van de voorziening en creëert daarvoor actief de randvoorwaarden.

Verantwoordelijkheid t.a.v. de opvangsector en de brede maatschappij

7. De bachelor werkt zelf proactief in de lokale maatschappelijke context en neemt daarvoor initiatief tot samenwerking met externe partners.
8. De bachelor volgt actief de relevante ontwikkelingen in de samenleving, het overheidsbeleid, het vak/expertisedomein en in de internationale context om zodoende de maatschappelijke relevantie van het eigen professioneel handelen te duiden.

Twee leerresultaten overstijgen dit geheel en zijn voor elke rol belangrijk.

9. De bachelor bouwt nieuwe pedagogische kennis op en integreert deze in het beleid van de voorziening; samen met het team verzamelt, analyseert en interpreteert hij relevante complexe situaties in de beroepspraktijk, gebruikt resultaten van onderzoek en neemt initiatief en verantwoordelijkheid om de bestaande pedagogische praktijk te innoveren.
10. De bachelor handelt vanuit bewustzijn van het eigen referentiekader met respect voor de identiteit van anderen (kinderen, ouders, team, externe partners) en ondersteunt de identiteitsontwikkeling van de kinderen en hun respect voor anderen.

Voorzitter:

- Carla Nelissen, doctor in de psychologie, voormalig onderwijskundig adviseur, Xios hogeschool.

Leden:

- Sigrid Van Sever (domeindeskundig lid), regiocoördinator kinderopvang Felies vzw.;
- Corrie Priems (onderwijsdeskundig lid), teammanager/opleidingscoördinator HBO-opleiding Pedagogisch Management in de Kinderopvang, Fontys Hogeschool, 's Hertogenbosch;
- Tina Schuermans (student-lid), Bachelor in het Sociaal Werk (afstudeerrichting Sociaal-Cultureel Werk), UCLL (voorheen Katholieke Hogeschool Leuven).

De commissie werd ondersteund door Evelien Vandenhaute en Klara De Wilde, secretaris.